

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὼν εἰς τὴν ἡμῶν ὑπηρεσίαν, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἁριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΗ

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟY: Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 80. Ἐξάμηνος
δραχ. 45. Τρίμηνος δραχ. 25.

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟY: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.—
Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧν ἐν γένει
τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνος καὶ Τρίμηνος ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ—ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐνοδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 35ος

Ἐν Ἀθήναις, 26 Μαΐου 1928

Ἔτος 50ον.—Ἀριθ. 26

ΣΤΗ ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ

Μυθιστόρημα ὑπὸ Vriognault καὶ Valdor

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ διαμονή του ἐκεῖ-
πέρα ἦταν ὀλωςδιόλου περιττή, ὁ λόρ-
δος ἀποφάσισε νὰ φύγῃ, νὰ πάει γρή-
γορα νὰ βρεῖ τὸ βασιλιά του.

Ὁ νεαρὸς Κάρολος ὁ Β' βρισκόταν
τότε σὲ μιὰ κρίσιμη στιγμή: Τὶς ἡμέ-
ρες αὐτὲς ἔμελλε νὰ δοθεῖ ἡ ἀποφασί-
στικὴ μάχη μεταξὺ τῶν Κρομβε-
λικῶν καὶ τῶν βασιλικῶν, καὶ ὁ
λόρδος ἀποφάσισε νὰ πολεμήσῃ
καὶ αὐτός. Ἄν σκοτωνόταν, θὰ πη-
γαίνει νὰ βρεῖ τὴν ἀγαπημένην του
Νταίξην. Ἄν γλύτωνε, θὰ γύριζε
στὸ Λὸν-Δέβεν καὶ θὰ προσπαθοῦ-
σε νὰ κάμῃ τὴ ζωὴ τῆς λαίδης
ὅσο μοροῦσε πρὸς γλυκεῖά.

Μόλις ἔφεξε, πρόσταξε νὰ σελ-
λώσουν τ' ἄλογό του καὶ πῆγε ν'
ἀποχαιρετήσῃ τὴ Διάναν. Τὴ βρή-
κε ἡσυχὴ καὶ σχεδὸν γελαστή.
Δὲν τὸν γνῶρισε καὶ πάλι, ἀλλὰ
φάνηκε εὐχαριστημένη μόλις τὸν
εἶδε. Ὡστόσο ὅλες οἱ προσπάθειές
του στάθηκαν καὶ πάλι μάταιες καὶ
ἔφυγε ἀφύροντας ἕνα βαθύτατο στε-
ναγμό.

Καθὼς ἀνέβαινε στ' ἄλογό του,
ἄκουσε τὴ γλυκεῖά καὶ λυπημένη
φωνὴ τῆς Διάνας: ἡ δυστυχισμέ-
νη μητέρα φώναζε τὴ Νταίξην, νὰ
τῆς δέσῃ τὸ φιδόγκο στὰ μαλλιά
τῆς...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Ἡ πόρτα ἀνοίγει!

Μέσα στὴν ταραχὴ τοῦ ἐμφύλιου πο-
λέμου, ποὺ ἐσπάραζε τὴν Ἀγγλίαν καὶ
ἰδίως τὸ Λονδίνο, ἡ ζωὴ τῶν κατοίκων
τοῦ γνωστοῦ μας Πύργου τραβοῦσε τὸ
θρόνο της, πάντα ἡσυχὴ καὶ μονότονη.

Οἱ μέρες περνοῦσαν ἀπαράλλαχτες ἡ
μία μετ' ἄλλη καί, χωρὶς νὰ καταλα-
βαίνει κανεὶς, ἔφταναν ἐβδομάδες, οἱ ἐ-
βδομάδες ἔφταναν μῆνες καὶ οἱ μῆνες
χρόνους ὁλόκληρους!

Ἡ ἐπανάσταση, ἡ ἐξορία καὶ ὁ θάνα-

τος τοῦ βασιλιά, ἡ ἐπικράτηση τοῦ Κρόμ-
βελ, ποὺ εἶχε τώρα στὰ χέρια του ὅλη
τὴν ἐξουσία, ὁ ἐμφύλιος πόλεμος καὶ ἡ
καταστροφὴ τοῦ κόμματος τῶν «Καθα-
λιέρων», ὅπως ἀποκαλοῦσαν τοὺς ὁπα-
δοὺς τοῦ βασιλιά, ὅλ' αὐτὰ ἔφταναν σὰν
μακρινὸς ἀντίλαλος μέσα στοὺς τοίχους
τῆς μεγάλης φυλακῆς, ὅπου ὅλοι μιλοῦ-
σαν σιγανὰ γι' αὐτὰ τὰ πράγματα, γι-
ατί πάντα ἦταν ἐπικίνδυνον ἐκεῖ-μέσα νὰ
συζητεῖ κανεὶς πολιτικά.

«Ἡ Τζέιννι τὴ μάθαινε νὰ κεντᾷ...» (Σελ. 210, στ. α').

Γιατί σὲ κάθε κοινωνικὴ τάξῃ ὁ-
πάρχουν οἱ ἀνάνδρσι, οἱ προδότες καὶ οἱ
κατάσκοποι, ποὺ εἶναι πάντα πρόθυμοι
νὰ κατασκοπεύουν καὶ νὰ κάμουν κα-
κὸ στοὺς γνωστούς των, γιὰ νὰ προσφέ-
ρουν ἐκδούλευση στοὺς ἰσχυρούς.

Οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Κρόμβελ αὖξαναν μέ-
ρα μετ' ἡμέρας, καὶ οἱ βασιλικοὶ καὶ οἱ
καθολικοὶ ἀναγκαζόταν νὰ μεταναστεύ-
ουν γιὰ νὰ σώσουν τὴ ζωὴ τους. Κι' ὅσοι
ἔμεναν, ἦταν ὅλοι ὑποπτοὶ! μυστικοὶ ἀ-
στυνόμοι τοὺς παρακολουθοῦσαν καὶ κα-

νεῖς δὲν τολμοῦσε νὰ ξεστομίσει μιὰ φρά-
ση δυνατά. Ὅλος ὁ κόσμος εἶχε καταν-
τήσῃ νὰ φοβᾶται καὶ τὸν ἥσκιό του καὶ
νὰ μιλᾷ σιγανὰ.

Οἱ πύλες τοῦ Πύργου ἀνοίγαν τώρα
συχνότερα, ἀλλὰ ἐκεῖ μέσα τίποτα δὲν
ἄλλαζε. Ἡ πόρτα ξανάκλεινε βαρεῖα κάθε
φορὰ καὶ ὁ νέος κατάδικος χανόταν μέ-
σα στὴ σιωπὴ τῶν κελλιῶν, ὅπως καὶ
τόσοι ἄλλοι.

Κι' ὁμως, ἐνῶ ὅλα τριγύρω ἔμεναν ἀ-
μετάβλητα, μόνον ἡ φίλη μας
ἡ Νταίξην ἄλλαζε. Δὲν ἦταν
πιὰ τὸ χαρούμενο παιδάκι, ποὺ
ἡ ξεγνοιασιά του φαίδρυνε ἄλ-
λοτε τὴ θλιβερὴ αὐτὴ φυλακὴ.
Τώρα ἔμοιαζε σὰν ἕνα μεγάλο
λουλούδι, ποὺ εἶχε φυτρώσει
μέσα στὸ μελαγχολικὸ ἥσκιό.

Στὴν ἡλικία τῶν δεκατεσ-
σάρων χρόνων συμπληρώνεται
ἡ ἀλλαγὴ στὸ σῶμα καὶ στὸ
πνεῦμα ἐνὸς παιδιοῦ. Ἡ ἀνά-
πτυξη κάνει πρὸς λεπτὰ καὶ πρὸς
μακρὰ τὰ μέλη τοῦ σώματος
καὶ οἱ πρῶτες σκέψεις ποὺ βλα-
σταίνουν στὸ παιδικὸ μυαλό, δί-
νουν μιὰ σοβαρότερη ἐκφραση
στὰ μάτια.

Μὰ ἡ Νταίξην εἶχε μιὰν ἀ-
κόμην ἀφορμὴ γιὰ ν' ἀλλάξῃ
πρὸς βαθιὰ: τὴν ἀνάμνηση τῶν
περιπετειῶν τῆς καὶ τῆς ζωῆς
τῆς στὸ παράξενο αὐτὸ περι-
βάλλον.

Ἡ ἀνάγκη νὰ κρύβεται καὶ
νὰ μὴ βγάζῃ μιλιὰ, ὁ ἀόριστος
φόβος τοῦ ἀγνωστοῦ κινδύνου, ἡ δυσπι-
στία, ποὺ εἶναι τόσο ἀντίθετη μετὰ τὸ παι-
δικὸ ἔνστικτο, ὅλ' αὐτὰ τὴν εἶχαν κά-
μει λιγόλογη καὶ συλλογισμένη.

Ἐπρεπε νὰ μὴν ἔχει ἐμπιστοσύνην σὲ
κανέναν, νὰ ζυγίζει τὰ λόγια τῆς, νὰ μὴ
λέει κάθε τι, ποὺ περνοῦσε ἀπὸ τὸ μυαλό
τῆς.

Κι' ὕστερα, ὅσο μεγάλωνε, τόσο βα-
θύτερα καταλάβαινε τίς σιωπηλὲς τρα-
γωδίες τῆς μεγάλης ἐκείνης φυλακῆς
καὶ συλλογιζόταν ὁλοένα τὰ ἀξιολύπητα

θύματα, που την εποχή αυτή έρχόνταν τόσο άφθονα να ταφούν στη φριχτή σιωπή των σκοτεινών κελιών. Μια μυστική μελαγχολία μεγάλωνε μέσα της κι' ωστόσο η πίστη της στη δικαιοσύνη του Θεού γινόταν όλο και πιο θερμή.

Αγαπούσε περισσότερο από κάθε τι στον κόσμο τη θετή μητέρα της, τη Τζέννη. Μόνο αυτή την ένιωθε και την παρηγορούσε, όταν αποφάσιζε να της ανοίξει την καρδιά της. Κι' ενώ το Θωμά Γουίλ τον φώναζε «θείο Θωμά», τη Τζέννη την έλεγε «μητέρα» κι' αυτό τη μάγευε την αγαθή εκείνη γυναίκα. Και ποιά μητέρα θα ήταν περισσότερο γλυκεια κι' άφοσιωμένη!

Δε χωριζόνταν στιγμή. Η Τζέννη τη μάθαινε να ράβει και να πλέκει, να κεντά στο τελλάρο με χρυσή κλωστή λουλούδια και πουλιά που φαινόταν σά ζωντανά, μορφές άγριων και άγγέλων ή ιππότες με τις σιδερόφραγτες πανοπλίες τους. Ήξερε φίνο κέντημα ή Τζέννη κι' ήθελε να μάθει και την κόρη της.

— Δεν είμαστε πλούσιοι, έλεγε συχνά στον άντρα της. Δεν έχουμε τίποτα να της άφισουμε. Αν λείψουμε μες, τί θ' απογίνει; Ας έχει λοιπόν την τέχνη στα χέρια της και τότε θα βγάλει στην ανάγκη το ψωμί της, όπου κι' αν βρεθεί.

— Και ποιός σου είπε πως θα πεθάνουμε μες; απάντούσε ο Θωμάς, που δεν του άρρεσε να προβλέπει τα δυσάρεστα, και μάλιστα τα τόσο «μακρινά» καθώς έλεγε.

— Κανείς δε μου το είπε, καλέ μου Θωμά. Αλλά ποιός έζησε χίλια χρόνια σ' αυτό τον κόσμο; Καιρός λοιπόν να σκεφθούμε για τη μικρή.

Και πάντα ή κουβέντα τους γύριζε στη μικρή τους Βιολέττα.

Η Τζέννη άνησυχούσε για τη λεπτή κρίση της, που είχε αλλάξει τόσο πολύ από την εποχή που ήταν ένα ροδαλό και παχουλό παιδάκι. Τώρα το παρουσιαστικό της ήταν άναμικό, ωσάν οι ψηλοί αυτοί τοίχοι να είχαν κλέψει από τα μάγουλά της τη δροσιά και την κοκκινάδα.

— Άκουσε τί θα σου πω, Θωμά, και δός μου τη γνώμη σου. Δε μπορώ να βλέπω τη Βιολέττα χλωμή κι' άμίλητη. Τό καταλαβαίνω πως θέλει συντροφιά, ένα κορίτσι της ηλικίας της. Ύστερα, φαίνεται πως αυτή ή φυλακή της πλάκώνει την καρδιά. Να τί σκέφθηκα. Να τη δώσω στη φίλη μου, τη μίς Μίλδρεδ, που είναι καλή κεντήστρα. Αυτή έχει πάντα στο σπίτι της κορίτσια, που μαθαίνουν την τέχνη και τη βοηθούν. Θα την προσέχει αυτή σάν να ήμουν εγώ ή ίδια. Τι λές εσύ;

Τις περισσότερες φορές, αίσυμβουλές του κύρ-Θωμά στη γυναίκα του ήταν πολύ λακωνικές. Έβγυε λιγάκι το κεφάλι του κι' ύστερα άπαντούσε:

— Κάμε όπως λές!

Αυτό όμως τώλεγε με άλλοιώτικη πεποίθηση, όταν έδλεπε ότι τήθελε ή Τζέννη.

Ρώτησαν και τη Βιολέττα κι' αυτή δέχτηκε πρόθυμα την πρόταση. Να βγει έξω! Ύστερ' από τόσου καιρού κλείσιμο, που να το έλπίσει πιά ότι θα ξανάδλεπε τους δρόμους!

Αυό νύχτες ολόκληρες δεν έκλεισε μάτι. Και το πρωί της χαρούμενης ήμέρας σηκώθηκε πρώτη-πρώτη και συγύρισε όλο το σπίτι, για να μην άργήσει ή έπίσκεψή τους στη μίς Μίλδρεδ.

Ο Θωμάς την πείραζε γελώντας: — Τόσο πολύ βιάζεσαι λοιπόν να φύγεις από κοντά μας;

Η Νταίζη σάστισε λιγάκι κι' έπεσε στην άγκαλιά της Τζέννης.

— Α, μητέρα, αυτό βέβαια δεν το πιστεύεις ποτέ! Ξέρεις καλά, ότι δε θ' άγαπήσω κανέναν όπως σ' αγαπώ! Χαίρομαι όμως λιγάκι, γιατί θα βγώ έξω, αυτό είν' όλο!

— Ο θεός σου σε πειράζει, κόρη μου, είπε ή Τζέννη φιλώντας την. Ίσα-Ίσα κι' αυτός θέλει να σε ξαναϊδέι ρόδινη και παχουλή.

— Όστε θα βγαίνω συχνά έξω;

— Αν σε θέλει ή μίς Μίλδρεδ, θα μείνεις λίγον καιρό μαζί της. Έχει δε θα σε γνωρίζει κανείς και θα μπορείς να βγαίνεις περίπατο με τις φιλενάδες σου.

— Και σάς δε θα σάς βλέπω πιά; ρώτησε ή Νταίζη άνήσυχη.

(Ακολουθεί) ΜΙΧ Δ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΝΕΙΡΟΠΟΛΗΜΑ

Τό βλέμμα βυθισμένο στο μάκρος του έδμου δρόμου, κι' έγω όλο περιμένω σάν πάντα τ' όνειρό μου.

Κι' έγω όλο περιμένω στην άδεια μοναξιά μου τ' όνειρο τό χαμένο μαζί με τη χαρά μου.

Γι' αυτό όλο συλλογιέμαι κι' είμαι όλος προσδοκία, μ' αυτό άπολησμονιέμαι συχνά μπρός στά βιβλία.

Κι' απ' την αυγή ως τό βράδυ αυτό γυρεύω όλοένα στο φώς και στο σκοτάδι με μάτια λυπημένα.

Τό αντίμωσα σάν ξένο ποτέ στη ζωή μου τάχα, ή νυχτογεννημένο στον ύπνο μου μονάχα;

Ποιός ξέρει... Όστόσο μένει βαθιά μου ή άνάμνησή του και κάτω απ' τη σβυσμένη, την άπιαστη μορφή του.

Φεύγει ό καιρός με βίωση κι' οι μέρες μου περνάνε· μά έγω λέω πως θα φτάσει μιάν ώρα όπου και νάναι... Γ. ΚΟΤΣΙΟΥΛΑΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

Η ΕΚΠΛΗΞΗ ΤΟΥ ΔΕΣΠΟΤΗ

Η έπισκοπή του, εκεί στην Ίταλία, ήταν πολύ εύπορη κι' ο καλός Δεσπότης είχε τον τρόπο να τρώη και να πίνη σάν... Πάπας. Δεν είχε όμως στομάχι ο κακόμοιρος, δεν είχε όρεξη ποτέ. Όπως του άφερναν στο τραπέζι τά φαγιά, έτσι τά σήκωναν οι δούλοι. Κι' αυτός ήταν ο μεγαλύτερός του καϊμός: Νάχη και του πουλιού τό γάλα και να μην μπορεί να φάη!...

Μιά μέρα, στο Έπισκοπείο είχε μαστόρους. Και του ήρθε μιά ιδέα: Να προσκαλέση στο τραπέζι του τους ανθρώπους εκείνους του λαού, για ναχη τολάχιστο την ευχαρίστηση να ιδή να τρώνε άλλοι...

Πραγματικώς, τους προσκάλεσε. Έκείνος, κατά τη συνήθειά του, δεν έτρωγε τίποτα. Οι μαστόροι όμως έτρωγαν απ' όλα. Έγλειφαν—κυριολεκτικά—και τά πιάτα, Κι' οι δούλοι δεν πρόφταιναν να τους σερβίρουν. Έφαγαν, έφαγαν... τον περίδρομο. Στο τέλος ο Δεσπότης, κατευχαριστημένος, γιατί κρίνοντας από τον έαυτό του, ένόμιζε πως οι καλεσμένοι του είχαν φάει για δέκα ήμέρες, τους ρώτησε με χαμόγελο:

— Λαίον, πως σάς φάνηκε τό φαί; Φαντασθήτε όμως σε τί μορφασμό άπορίας κι' άπελπισίας άλλάξε τό χαμόγελο του καλού Δεσπότη, όταν άκουσε τους μαστόρους ν' άπαντούν:

— Ρocco ma buono!... (λίγο άλλά καλό!)

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ (Βραβείον Νομπελ)

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

— Συνέχεια από τό προηγούμενο —

Στο τέλος έφθασε ο παπάς σε μιά γυμνή βουνοκορφή απ' όπου μπορούσε να ιδή έλεύθερα ένα γύρω. Απέραντη άπλωνόταν ή χώρα από κάτω του, σκεπασμένη με πυκνά δάση και γεμάτη βουνά. Τό σκοτάδι τον έμπόδιζε να βρ ή ακριβώς που ήτανε, σε λίγην όμως ώρα τό κατάλαβε.

— Στ' αλήθεια βρίσκομαι επάνω στο Μπλακαίζεν, σκέφθηκε. Δεν μπορεί να βρίσκομαι πουθενά άλλου. Έκεί κατά τη δύση είναι ή λίμνη του Γιάρδ και κατά την ανατολή λαμποκοπά ή θάλασσα. Βέβαια, βέβαια είναι τό Μπλακαίζεν. Περιπέτεια μάλιστα την αλήθεια!

Σε λίγο τ' άλογο σταμάτησε κάτω από ένα μεγάλο πεύκο. Ήταν σάν να ήθελε να κρυφτεί από πίσω του. Ο παπάς έσκυψε και παραμέρισε τα κλαδιά κι' έτσι μπόρεσε να ιδή έλεύθερα.

Μπροστά του άπλωνόταν ή γυμνή κορυφή του βουνού. Δεν ήταν όμως έρημη και άδειαν ή όπως τό φανταζόταν. Μέσα στη μέση ήταν ένας μεγάλος βρά-

χος και γύρω του ήταν μαζεμένα άγρια θηρία. Στόν παπά φάνηκε σάν να είχαν τά ζώα αυτά συνέλευση εκεί πάνω. Κολητά στον βράχο ήταν οι άρκούδες. Κάθονταν χάρω και κοίταζαν άνήσυχα με τά μικρά τους μάτια. Έδλεπε κανείς ότι είχαν ξυπνήσει από τον χειμερινό τους ύπνο, μόνο και μόνο για να λάβουν μέρος στη συνέλευση και ότι με μεγάλη δυσκολία κρατιόνταν άγρυπνες. Πίσω από τις άρκούδες βρίσκονταν κόμποσες εκατοντάδες λύκοι. αυτοί δεν ήταν νυσταγμένοι αλλά πιο ξύπνιοι κι' απ' τό καλοκαίρι. Και πίσω απ' αυτούς ήταν οι άλεπούδες, τά τσάχλια, οι νυφίτσες, ζώα πιο όμορφα και πιο μικρά από τά άλλα άρπακτικά, αλλά με πιο άγρια έκφραση στα μάτια τους απ' εκείνα.

Ο παπάς διέκρινε κατακάθαρα τά ζώα, γιατί ο τόπος ήταν όλος φωτισμένος. Στόν βράχο επάνω στεκόταν τό στοιχειό του δάσους και κρατούσε ένα μεγάλο δαυλί που έκαιγε με λαμπρή και ζωηρή φλόγα. Τό στοιχειό ήταν ψηλό σάν τό ψηλότερο δέντρο του δάσους. Ήταν όλο σκεπασμένο με κλαδιά από έλατα και μόνο τό πρόσωπό του διάκρινόταν, που ήταν γυρισμένο κατά τό δάσος. Τό στοιχειό στεκόταν ήσυχο στη θέση του και φαινόταν σάν κάτι να περιμένε.

Μ' όλο που ο παπάς τά έδλεπε όλα όλοκάθαρα, τά έδρισκε όμως τόσο άπίστευτά που δεν πίστευε στα ίδια του τά μάτια.

— Δεν είναι πραγματικά αυτά που βλέπω, είπε με τό νού του. Κάτι θα έχω πάθει. Περπάτησα πολλή ώρα μέσ' στο δάσος και μου φαινόταν πως έδλεπα πράγματα που δεν υπάρχουν στην πραγματικότητα

Μολαταύτα όμως κοίταξε γύρω του με άγωνιώδη προσοχή και ρωτούσε τον έαυτό του για ποιά σκοπό βρισκόταν εκεί-πέρα και τί θα έδλεπε.

Δεν περίμενε πολλήν ώρα. Από τό δάσος άκούστηκε ο ήχος ένός κουδουνιού κι' άμέσως πάλι ύστερα ο ήχος άπό βήματα, κι' από κλαδιά που έσπαζαν σάν να περνούσε ένα ολόκληρο κοπάδι μέσα από τό δάσος.

Κι' αλήθεια, ένα ολόκληρο κοπάδι άπό σπιτικά ζώα είχε άνεβεί επάνω στο βουνό. Μπροστά πήγαινε ή μεγάλη αγελάδα με τη χοντρή καμπάνα, από πίσω τό βώδι κι' έπειτα όλες οι άλλες αγελάδες με τά μικρά τους. Έπειτα έρχόνταν οι γίδες και στο τέλος τ' άλογα. Ο τσοπανόσκυλος έρχόταν πίσω απ' τό κοπάδι, δεν φαινόταν όμως πουθενά ούτε βοσκός ούτε βοσκοπούλα.

Φαινόταν καθαρά ότι τά ζώα εκείνα ήταν καταφοβισμένα. Η όψη τους ήταν έλεεινή κι' άξιολύπητη, και κάθε στιγμή έτρεμαν ολόκληρα. Πιο άξιολύπη-

τος όμως απ' όλα ήταν ο σκύλος. Είχε χωμένη την ουρά του μέσ' στα πόδια του και τό κεφάλι του άγγιζε σχεδόν τό χώμα.

Η αγελάδα όδήγησε όλο τό κοπάδι μπρός στο στοιχειό που στεκόταν πάνω στο βράχο. Έκανε τον κύκλο όλου του βράχου και γύρισε έπειτα πίσω προς τό δάσος χωρίς να την πειράξη κανένα απ' τά θηρία. Αλλά και τό κοπάδι ολόκληρο πέρασε μπρός απ' τά θηρία χωρίς να πάθει τίποτε.

Ενώ περνούσαν έτσι τά ζώα μπρός απ' τό στοιχειό, έδλεπε ο παπάς ότι που και που αυτό κατέβαζε τό δαυλί του μπρός από ένα ζώο και πάλι τό ξανάσήκωνε. Όσες φορές γινόταν αυτό τό

πράγμα, τά θηρία έδγαζαν άγρια ουρλιάσματα χαράς, και μάλιστα όταν τό δαυλί έγερνε πάνω από μιά αγελάδα ή κανένα άλλο μεγάλο ζώο. Τό ζώο όμως εκείνο έβαζε μιά δυνατή και σπαρακτική φωνή σάν να τό έσφαζαν και όλο μαζί τό κοπάδι άρχιζε να φωνάζη παραπονεμένα.

Τώρα άρχισε να καταλαβαίνη ο παπάς τί σημασία είχαν αυτά που έδλεπε. Είχε άκουστά από πριν ένα θρόλο, ότι δλα δηλαδή τά σπιτικά ζώα του Ντέλσμπο έπρεπε κάθε παραμονή πρωτοχρονιάς τη νύχτα ν' άνεβαίνουν στο Μπλακαίζεν, για να μπορέση τό στοιχειό του δάσους να σημαδέψη ποιά απ' αυτά θα τάτρωγαν τό χρόνο εκείνο τ' άγρια θηρία.

(Ακολουθεί)

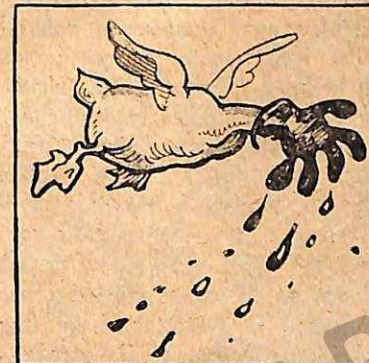
ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΑΡΕΟΥΛΗ

Η ΡΗΝΑ ΚΙ' Η ΜΑΡΙΝΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΕ.'

Στο δρόμο, οι άνθρωποι έβλεπαν τώρα τό παράξενο πουλί, που άντίς για κεφάλι είχε ένα μαύρο ανθρώπινο χέρι, και που τό χέρι αυτό έβρεχε παντού μαύρες στάλες...

Σε λίγο όμως είχαν κι' άλλο περίεργο θέαμα: Τά κορίτσια του σχολείου, που γύριζαν στα σπίτια τους γεμάτα μαύρους λεκέδες, στα ρούχα, στα χέρια, στο πρόσωπο, παντού! Ήταν όσα κάθονταν κοντά στην έδρα και πιστολίστηκαν έτσι τη στιγμή που βούτηξε στο καλαμάρι ή πάπια κι' ύστερα πάλι που βγήκε κι' έφυγε με τό γάντι μουσκεμένο στα μελάνια...

Τά κορίτσια γελούν, να ιδούμε όμως αν θα γελάσουν κι' οι μαμμάδες τους όταν θα ιδούν τά ρούχα τους σε τέτοια χάλια...

Κι' έσταζε τό γάντι, όλο έσταζε, καθώς πετούσε τώρα ή πάπια στο δρόμο. Κι' άλλοιμονο σε κείνον που τύχαινε από κάτω της!

Τόν βλέπετε αυτόν, που πάει ήσυχος, άφηρημένος, διαβάζοντας την έφημερίδα του; Ή πάπια τον έκανε έτσι. Τί έκπληξη που θα πάση, όταν κάποτε θα συνέλθη και θα ιδή όλους αυτούς τους λεκέδες άπάνω του...

Και έξοτε ποιός είναι; Ο άδελφός της κυρίας Τροψιχόρης, ο κ. Δημοσθένης ο ειρηνοδίκης!

Η πάπια εξακολουθεί να πετά στα στραβά. Και μπαίνει στην πρώτη πόρτα που βρίσκειται μπροστά της...

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

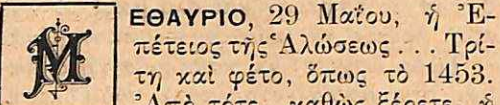
(Ακολουθεί)

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

29 ΜΑΪΟΥ

Αγαπητοί μου,

ΕΘΑΥΡΙΟ, 29 Μαΐου, ή Επέτειος τής Αλώσεως... Τρίτη και φέτο, όπως τὸ 1453. Ἀπὸ τότε, καθὼς ξέρετε, ή Τρίτη θεωρεῖται ήμέρα κακή, «ἀποφράς». Μιά Τρίτη φαρμακερή ἔπεσε ή Πόλη, πατήθηκε ή Ἀγιά-Σοφία, καταλύθηκε ή χριστιανική Αυτοκρατορία, σκλαβώθηκε ὅλος ὁ Ἑλληνισμός. Τὸ κακὸ δὲν ἔγινε βέβαια σὲ μιὰ μέρα. Ἀπὸ καιρὸ ή Αυτοκρατορία εἶχε ἀρχίσει νὰ χάνη μιὰ-μιὰ τίς χώρες της στήν Ἀσία, στήν Εὐρώπη, στήν Ἀφρική. Δὲν ἀπλωνόταν πιά σὲ τρεῖς ήπείρους ὅπως τήν ἐποχή τής ἀκμῆς και τής δόξας. Οἱ Τούρκοι προχωροῦσαν, πλ. μμύριζαν, περιζῶναν. Τὸ κράτος τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου δὲν ἦταν παρὰ ή Πόλη κι' ή περιοχή της. Ἀλλὰ τήν ήμέρα ἐκείνη δόθηκε τὸ χτύπημα τὸ τελειωτικό. Ὁ Αυτοκράτορας ἔπεσε ήρωικά στήν πύλη τοῦ Ἀγίου Ρωμανοῦ κι' ὁ Τούρκος μπήκε στήν Πόλη. Ὁ βάρβαρος κατακτητής θρόνιάστηκε στή Βασιλίδα. Κι' ἀρχισε γιὰ τὸν Ἑλληνισμό ή νύχτα τής σκλαβιάς, πὸν χρειάστηκε νὰ περάσουν τέσσερις ὀλάκεροι αἰῶνες γιὰ νὰ ξημερώσῃ ή αὐγή της... 29 Μαΐου 1453—25 Μαρτίου 1821. Τί ἀτέλειωτη νύχτα!

Ἀλλὰ ή ἐλπίδα αὐτοῦ τοῦ ξημερώματος οὔτε στιγμή δὲν ἄφησε τήν ψυχὴ τῶν σκλαβωμένων. Μόλις πέρασε ή κατὰ τήν τῆς συμφορᾶς, ὁ ἑλληνικός λαὸς ἀρχισε νὰ σιγοτραγουδῇ: «Σὺ πάπα, κυρά Δέσποινα, καὶ σεῖς Ἀγίοι, μὴν κλαῖτε — πάλι με χρόνους με καιρούς, πάλι δικὰ σας εἶναι!» Τὸ τραγούδι τῆς ἐθνικῆς ἐλπίδας δὲν ἔπαψε ποτὲ στὸ διάστημα τῶν τεσσάρων αἰώνων. Κι' ὅπως στήμα καιρὸ μετὰ τήν ἄλωση, ὁ ἑλληνικός λαὸς τραγουδοῦσε, πιδ δυνατὰ τώρα, καὶ τίς παραμονές τῆς ἐπανάστασης: «Ἀκόμη αὐτὴ τήν ἀνοιξη, τοῦτο τὸ καλοκαίρι—ραγιάδες, ραγιάδες, — ὡς που νάρθῃ ὁ Μόσκοβος, ν' ἀνοίξῃ τὸ σῆφερ—ραγιάδες, ραγιάδες!...» Κι' ἂν δὲν ήρθε ποτὲ ὁ «Μόσκοβος», ὁ Τσάρος, κατέθηκε ὅμως ἀπὸ τῆ Ρωσσία ἕνας Ὑψηλάντης. Ἡ θυσία τοῦ Ἱεροῦ Λόχου στὸ Δραγατσάνι ἀνοίξε τὸν μεγάλο ἐπτάχρονο ἀγῶνα. Ὁ Τούρκος τώρα ἔχανε μιὰ-μιὰ τίς χώρες του στήν Εὐρώπη. Τῆς ξανάπαιρναν οἱ σκλαβωμένοι. Μιὰ μικρὴ Ἑλλάδα, ἐλεύθερη, ξαναφάνηκε δίπλα στὴ μεγάλη ἀκόμα Αυτοκρατορία, ρήγμα στὸ τεῖχος της καὶ φοβέρα ἐξακολουθητική. Ἐπειτα μιὰ Σερβία καὶ μιὰ Βουλγαρία... Ἡ Τουρκικὴ Αυτοκρατορία «κατέρρεε» ἀπ' ὅλες τίς μεριές. Μικραῖνε αὐτὴ, ἐνῶ τὰ καινούρια

βασιλεία μεγάλωναν. Μεγάλωνε κι' ή Ἑλλάδα. Ξαναπήρε τὰ νησιά της, ἀπλώθηκε ὡς τῇ Θράκη. Κι' ἂν δὲν ἔκανε κάποια ἀσυγχώρητα λάθη τὸν καιρὸ τοῦ μεγάλου πολέμου, σήμερα θάχε καὶ τήν Ἰωνία, θάταν φθασμένη κι' ὡς τήν Πόλη Ἀδιαφόρο. Πάλι εἶναι μεγάλη. Καὶ σφίγγει ἐλεύθερα στὴ μητρικὴ ἀγκαλιά της ὅλα σχεδὸν τὰ ἑκατομύρια τῶν παιδιῶν της, πὸν δὲν εἶναι πιά «ὄρφανὰ καὶ σκορπισμένα ἐδῶ κι' ἐκεῖ» ὅπως τὸν καιρὸ τῆς σκλαβιάς. Οὔτε ή ἐλπίδα τῆς μεγάλης, τῆς τελειωτικῆς ἀποκατάστασης χάθηκε. Πάλι με χρόνους με καιρούς, πάλι δικὰ μας θάνα!

Κι' αὐτό, γιατί ἂν ὁ Ἑλληνισμός σκλαβώθηκε τὸ 1453, δὲν ἐχάθηκε ὅμως, δὲν πέθανε. Εἶχε κι' αὐτὸς πολλές ἀμαρτίες πού, κατὰ τὸν ἱστορικό νόμο, ἔπρεπε νὰ τίς πληρώσῃ. Καὶ τίς πλήρωσε, χάνοντας τήν Αυτοκρατορία του. Ἡ σκλαβιά τὸν ἐξάγνισε, μὰ καὶ τὸν δυνάμωσε, τὸν ἔφερε σὲ θέση νὰ ξαναγεννηθῇ, καινούργιος Ἑλληνισμός, ἀκμαιότερος, ζωντανότερος. Γι' αὐτὸ πολλοὶ λένε πὸς ή μεγάλη συμφορὰ τοῦ 1453 ἦταν ή μικρότερη πὸν εἶχε νὰ πάθῃ. Καὶ ρωτοῦν τί θὰ γινόταν ὁ κουρασμένος, ὁ ἀδύνατος, ὁ ξεψυχισμένος τότε βυζαντινὸς Ἑλληνισμός, ἂν, ἀντὶ στὰ χέρια τοῦ Τούρκου, ἔπεφε στὰ χέρια ἐνὸς κατακτητῆς λιγότερο βάρβαρου, π. χ.: τοῦ Φράγκου, θὰ διατηροῦσε τῇ γλώσσα του, τῇ θρησκεία του, τὸν ἐθνισμό του; ἢ θ' ἀφομοιώνονταν με τὸν καιρὸ καὶ θὰ κανταντοῦσε κι' αὐτὸς ἕνας Φράγκος; Ὁ Τούρκος, ὁ ἀμαθὴς κι' ὁ ἀπολίτιστος Τούρκος, δὲν κατάφερε βέβαια νὰ τὸν ἀφομοιώσῃ, δηλαδή νὰ τὸν ὑποτάξῃ ἀληθινά. Πάντα ὁ Ἑλληνας εἶχε τήν πνευματικὴ ὑπεροχή. Ἐνας ἄλλος ὅμως, ποῖος ξέρεῖ, θὰ τὸ κατόρθωνε. Καὶ σήμερα μπορεῖ νὰ μὴν ὑπῆρχε Ἑλληνισμός παρὰ μόνο στήν Ἱστορία. Γι' αὐτὸ λένε πὸς στὴ θέση πὸν εἶχε φτάσει, ή ἄλωση τῆς Πόλης ἀπὸ τοὺς Τούρκους ἦταν ή σωτηρία του, ἦταν τὸ γιατρικὸ στὴν ἀρρώστεια του. Μ' αὐτὸ ἔγεινε καλὰ καὶ διατηρήθηκε στὴ ζωὴ. Ἀλήθεια, γιὰ νὰ σηκωθῇ ἀπ' τὸ κρεβάτι, πέρασαν τετρακόσια τόσα χρόνια. Ἀλλὰ στὴ ζωὴ τῶν Ἑθνῶν τί εἶναι τέσσερις αἰῶνες; Μιὰ στιγμή.

Κάποιος τώρα θάλεγε: Κι' ή Ἐπτάνησος λοιπὸν πὸν δὲν ἐγνώρισε ποτὲ τούρκικη σκλαβιά; ή Ἐπτανησος πὸν κατακτηθήθηκε ἀπὸ Φράγκους, Βενετσιάνους, Ἀγγλους, πολιτισμένους κατακτητές; Πὸς δὲν ἀφομοιώθηκε ποτὲ; Πὸς διατήρησε τῇ θρησκεία της, τῇ γλώσσα της, τὸν ἐθνισμό της; Καὶ πὸς δὲν ήσύχασε παρ' ἀφοῦ ἐνώθηκε κι' αὐτὴ με τήν Ἑλλάδα; — Μὰ ἴσα-ἴσα, ἀπαντοῦν ὅσοι ὑποστηρίζουν τήν παραπάνω θεωρία, γιατί ὑπῆρχε δίπλα της μιὰ Ἑλλάδα σκλαβωμένη στοὺς Τούρκους, πὸν

διατηροῦσε τὸν Ἑλληνισμό της. Ἡ Ἐπτανησος δὲν ἦταν παρὰ ἕνα μικρὸ μέρος τοῦ συνόλου. Καὶ τὸ σύνολο ἔδινε ἕνα παράδειγμα, πὸν τὸ μέρος τὸ ἀκολουθοῦσε. Γι' αὐτὸ κι' ή Ἐπτανησος δὲν ἔπαψε νὰ θεωρῇ τὸν ἑαυτὸ της σκλαβωμένο, καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἀφομοιώθηκε κι' αὐτὴ με τὸν πολιτισμένο κατακτητῆ της. Κι' ὅταν δίπλα της ἐλευθερώθηκε ή Ἑλλάδα, σηκώθηκε κι' αὐτὴ ζητώντας τήν ἐλευθερία της. Ἄν, ἀπεναντίας, ή Ἑλλάδα, κατακτημένη ἀπὸ Φράγκους, ήθελε φραγκέψῃ, κανένα λόγο δὲν θάχε κι' ή Ἐπτανησος νὰ διατηρήσῃ τὸν ἐθνισμό της. Ἀλλὰ κατακτηθήθηκε ἀπὸ τὸν Τούρκο. Κι' ή βάρβαρη αὐτὴ κατάκτηση, πὸν δὲν μποροῦσε ποτὲ νὰ φέρῃ μιὰν ἀφομοίωση, ἔσωσε καὶ τήν Ἑλλάδα καὶ τήν Ἐπτανησο κι' ὅλο τὸν Ἑλληνισμό.

Ὅταν διαβάξῃ κανένας, ὅταν θυμᾶται τί ἐτράβηξε ὁ Ἑλληνισμός αὐτός, τετρακόσια τόσα χρόνια, στὰ χέρια τοῦ Τούρκου, αἰσθάνεται σφιγμένη τήν καρδιά του καὶ δακρυσμένα τὰ μάτια του. Ἀλλὰ εἶναι μιὰ μεγάλη παρηγοριά στὴν ἐθνικὴ θλίψη, νὰ συλλογίζεται πάλι κανένας πὸς αὐτὸ ἦταν θέλημα, βουλὴ Θεοῦ, καὶ πὸς χωρὶς τήν ἀπαίσια ἐκείνη καὶ τήν ἀποφράδα 29 Μαΐου 1453, θάταν ἀδύνατο νὰ ξημερώσῃ μιὰ γλυκειά, χαρμόσυνη, καλοθύμητη 25 Μαρτίου 1821...

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ Ἰουλίου Βέρν)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα θὰ τήν ἔκανε τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ πὸν θὰ κουδαλοῦσε ὅλα ἐκεῖνα τὰ πράγματα ὡς τῇ σπηλιά.

— Ἀπὸ αὐριο, εἶπε ὁ Γόρδων, θάρχισουμε τῇ σχεδία.

— Ναί, εἶπε ὁ Βάξτερ. Καὶ μάλιστα, γιὰ νὰ μὴν κάμουμε τὸν κόπο νὰ τήν ρίξουμε ὕστερα, ἐγὼ προτείνω νὰ τήν κατασκευάσουμε μέσα στὸ ποτάμι.

— Θὰ εἶναι εὐκολο; εἶπε ὁ Δόνιφαν.

— Ἀς δοκιμάσουμε, ἀποκρίθηκε ὁ Γόρδων.

Τὴν ἄλλη μέρα, σκάρωσαν τὸ σκελετὸ τῆς σχεδίας, πὸν ἔπρεπε νὰ εἶναι πολὺ μεγάλη γιὰ τὸ φορτίο. Τοποθέτησαν δηλαδή στὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ὄχτης, πὸν ή θάλασσα δὲν τὸ σκέπαζε παρὰ μόνο στήν πλημμυρίδα, τὰ χοντρά δοκάρια, τὰ κατάρτια, τίς κεραίες κι' ἐν γένει τὰ μεγάλα ξύλα τοῦ πλοίου. Κι' ἄμα ή παλίρροια τὰ σήκωσε λίγο, τὰ ἐσπρωῖαν στήν ἐπιφάνεια τοῦ ποταμοῦ, τὰ ἔνωσαν με μικρότερα ξύλα ἐγκάρσια καὶ τὰ ἐκάρφωσαν στερεά, ἔτσι σχηματίσθηκε ἕνα πάτωμα, πὸν εἶχε μᾶκρος τριάντα σχεδὸν πόδια καὶ πλάτος δεκαπέντε.

Ἐργάστηκαν χωρὶς διακοπὴ ὅλη τήν ήμέρα κι' ὡς τὸ βράδυ ὁ σκελετὸς ἦταν ἑτοιμος. Ὁ Μπριάν τὸν ἔδεσε γερά ἀπὸ τὰ δέντρα τῆς ὄχτης γιὰ νὰ μὴ τὸν παρασύρῃ τῇ νύχτα ή παλίρροια εἴτε πρὸς τῇ σπηλιά εἴτε πρὸς τῇ θάλασσα.

Ὑστερα, κατακουρασμένοι, δειπνήσαν ὅλοι με μεγάλη ὄρεξη καὶ κοιμήθηκαν ὡς τὸ πρῶτ.

Τὴν ἄλλη μέρα, 30 τοῦ μηνός, ξανάρχισαν τήν ἐργασία. Ἐπρόκειτο νὰ στανιδώσουν τὸν σκελετὸ τῆς σχεδίας με σάνιδες πὸν εἶχαν ἀποσπάσει ἀπὸ τὸ κατὰστροψιμα.

Τρεῖς ήμέρες χρειάστηκαν γιὰ τήν κατασκευὴ τῆς σχεδίας. Κι' ἦταν καιρὸς νὰ τελειώσῃ, γιατί ή ἐπιφάνεια τῶν νερῶν πὸν ἐλίμναζαν εἶχε ἀρχίσει νὰ σκεπάζεται με λεπτὰ κρύσταλλα ὀλόγυρα στοὺς ὑφάλους καὶ κοντὰ στήν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ, καὶ στὴ σπηλὴ ἀρχισε νὰ κάνῃ κρῦο, ἂν καὶ ἀνάβαινέ μέσα κι' ἔξω φωτιές. Γιὰ νὰ ζεσταίνωνται τῇ νύχτα, τὰ παιδιά ἦταν ἀναγκασμένα νὰ τυλίγονται μῦσες κουβέρτες εἶχαν καὶ νὰ σφίγγουνται τὸνα κοντὰ στ' ἄλλο. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ ἐπιταχύνουν τήν ἐγκατάστασή τους στὴ σπηλιά, ὅπου θάταν τουλάχιστο προφυλαγμένοι ἀπὸ τίς προσβολὰς τοῦ χειμῶνα, πὸν σ' ἐκείνα τὰ μέρη τοῦ Εἰρηνικοῦ εἶναι ὀρμιώτατος.

— Γρήγορα, παιδιά, τοὺς ἔλεγε ὁ Μπριάν, νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ μιὰν ὥρα ἀρχήτερα! Δὲν πρέπει νὰ μείνουμε πέρ' ἀπὸ τίς 6 Μαΐου.

— Γιατί; ρώτησε ὁ Γόρδων.

— Γιατὶ μεθαῦριο εἶναι νέα σελήνη. Γιὰ λίγες ήμέρες, ή παλίρροιες θὰ εἶναι δυνατότερες, κι' ἔτσι θὰ μπορέσουμε πιδ εὐκολα νὰ ἀναπλεύσουμε τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ.

Συμφώνησαν ὅλοι πὸς σὲ τρεῖς ήμέρες τὸ πολὺ ἔπρεπε νὰ φύγουν, κι' ἀποφάσισαν νὰ μὴν ἀναπαυθοῦν πρὶν τελειώσῃ ὅλη ή ἐργασία.

Στῆς 3 Μαΐου ἀρχισαν νὰ φορτώνουν τῇ σχεδία με μεγάλη προσοχή καὶ τάξη γιὰ νὰ μὴν ταραχθῇ ή ἰσορροπία της. Ὁ Γέγκινς, ὁ Ἰδερσον κι' ἄλλοι μικροὶ κουδαλοῦσαν τὰ πιδ ἐλαφρά, — μαγειρικά σκευῆ, ἐργαλεῖα, ὄργανα, — ὁ Μπριάν με τὸν Βάξτερ τὰ τοποθετοῦσαν τακτικά κατὰ τίς ὁδηγίες τοῦ Γόρδων, κι' οἱ μεγάλοι κουδαλοῦσαν τὰ βαριά, βαρέλια, κουζίνες, ντεπόζιτα, αἰδερικά, ξυλεῖα, καθὼς καὶ τὰ τρόφιμα, τὰ ποτὰ καὶ κα-

θεῆς. Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ ἦταν καὶ πολλοὶ σάκκοι ἀλάτι, πὸν εἶχαν μαζέψει ἀνάμεσ' ἀπὸ τοὺς βράχους.

Κατὰ συμβολὴ τοῦ Βάξτερ, εἶχαν κατασκευάσει ἕνα πρόχειρο μηχανήμα, ἕνα εἶδος βαρούγκου ἀπὸ ξύλα καὶ σχοινιά, καὶ μ' αὐτὸ μπόρεσαν νὰ φορτώσουν πιδ εὐκολα τὰ βαριά πράγματα. Τὸ μηχανήμα τὰ ἔπερνε ἀπὸ χάρω, τὰ νασήκωνε λίγο καὶ τὰ πῆθνε ἐλαφρὰ-ἐλαφρὰ πάνω στὴ σχεδία.

Ὅς τίς 5 Μαΐου τελείωσε κι' ή φόρτωση. Δὲν εἶχαν πιά παρὰ νὰ λύσουν

«Τὰ παιδιά, ξυμμένα σ' ἕνα μεγάλο δοκάρι...» (Σελ. 205, στ. γ').

τὰ σχοινιά πὸν κρατοῦσαν τῇ σχεδία ἀκίνητη. Αὐτὰ θὰ τὸκναν τήν ἐπομένη, κατὰ τίς 8 τὸ πρῶτ, μόλις θάδλεπαν τήν πλημμυρίδα στήν ἐκβολὴ τοῦ ποταμοῦ.

Ἀλλὰ πρὶν φύγουν, εἶχαν ἀκόμα νὰ κάμουν καὶ κατ' ἄλλο. Ὁ Γόρδων τὸ σκέφθηκε κι' αὐτό. Ἐπειδὴ δὲν θὰ μποροῦσαν πιά νὰ βλέπουν τῇ θάλασσα καὶ, ἂν περνοῦσε κανένα πλοῖο, νὰ τοῦ κάμουν σημεῖα νὰ πλησιάσῃ, ἔπρεπε νὰ στήσουν ἕνα κοντάρι πάνω στήν ἀπόκρημνὴ ἀκτὴ με μιὰ μεγάλη σημαία.

Ἐστσαν λοιπὸν ὡς τῇ βάση τοῦ βράχου ἐκείνου τὸ ἐπιστήλιο τοῦ πλοίου, δηλαδή τὸ **τσιμποῦνι**, τὸ ἀνέβασαν

ἀπὸ κεῖ στήν κορυφὴ καί, με πολλοὺς κόπους καὶ μεγάλες δυσκολίες, τὸ ἔστησαν καὶ τὸ στερέωσαν. Ὁ Βάξτερ τότε σήκωσε τήν ἀγγλικὴ σημαία κι' ὁ Δόνιφαν τῇ χαιρέτησε με μιὰ τουφεκιά.

Τὴν ἄλλη μέρα, με τήν ἀνατολὴ τοῦ ήλιου, τὰ παιδιά ἦταν στὸ πόδι. Καὶ πρῶτα-πρῶτα ἔλυσαν τῇ σκηνή, κουδάλισαν τὰ στρώματά τους στὴ σχεδία καὶ τὰ σκέπασαν με καραβόπανα. Στῆς 7 ὅλα ἦταν ἑτοιμα. Εἶχαν ἀφήσει στὴ σχεδία τόπο ὥστε νὰ μείνουν σ' αὐτὴ δυὸ καὶ τρεῖς ήμέρες, ἂν ἦταν ἀνάγκη, κι' ὁ Μόκος εἶχ' ἑτοιμάσει

δυὸ-τριὼν ήμερῶν φαγητά, γιὰ νὰ μὴν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ μαγειρεύῃ. Κατὰ τίς 8, πῆραν τίς θέσεις τους στὴ σχεδία. Οἱ μεγαλύτεροι στεκόνταν με κοντάρια στὸ χέρι γιὰ νὰ τῇ διευθύνουν, γιατί δὲν εἶχε τιμόνι· ἀλλὰ κι' ἂν εἶχε, δὲν θάκανε τίποτα στὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ.

Κατὰ τίς ὀκτώμισι, τὰ ξύλα τῆς σχεδίας ἀρχισαν νὰ σιγοτρίζουν. Ἡ παλίρροια γινόταν αἰσθητή.

— Προσοχή! φώναζε ὁ Μπριάν.

— Προσοχή! φώναζε κι' ὁ Βάξτερ.

Στεκόνταν κι' οἱ δυὸ κοντὰ στὰ σχοινιά πὸν κρατοῦσαν τῇ σχεδία. Τὰ εἶχαν λύσει κι' ἐσφιγγαν δυνατὰ τίς ἄκρες στὰ χέρια τους, γιὰ νὰ μὴ τοὺς ξεφύγουν.

— Ἐτοιμοί! φώναξαν ὁ Δόνιφαν, κι' ὁ Οὐῆλκοξ πὸν στεκόνταν στὸ πίσω μέρος τῆς σχεδίας.

Κι' ἀφοῦ βεβαιώθηκαν πὸς ή σχεδία ἀρχισε τὰ ἐκτοπίζεται, σπρωγόμενη σιγά-σιγά ἀπὸ τήν παλίρροια, ὁ Μπριάν ἔδωσε τὸ πρόσταγμα:

— Ἀπολύσατε!

Ἀμέσως ἀπόλυσαν τὰ σχοινιά κι' ή σχεδία ἐλεύθερη σηκώθηκε ἀνάμεσα στῆς δυὸ δ-

χθες σέρνοντας πίσω της καὶ τῇ βάρκα. Μεγάλη χαρὰ αἰσθάνθηκαν τὰ παιδιά ὅταν εἶδαν τῇ σχεδία τους νὰ πλέῃ. Καρὰβὶ ὀλάκερο νὰ εἶχαν ναυπηγήσει, δὲν θὰ χαίρονταν περισσότερο στὸ πρῶτο ταξίδι!

Καθὼς ξέρουμε, ή δεξιὰ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ ἦταν δεινρόφυτη καὶ πολὺ πιδ ψηλὴ ἀπὸ τήν ἀριστερή. Αὐτὴ πάλι ἦταν πολὺ στενὴ κι' ἀπόκρημνη καὶ κοντὰ της ἀπλωνόταν ἕνας ἀπέραντος βάλτος. Ὁ Μπριάν, ὁ Βάξτερ, ὁ Δόνιφαν, ὁ Οὐῆλκοξ κι' ὁ Μόκος προσπαθοῦσαν νὰ κρατοῦν τῇ σχεδία δεξιά.

(Ἀκολουθεῖ) Μεταφρ. Π. Γ. Φ. καὶ Γρ. Ξ.

